

MARMOR- PALATSET

På den tidigare brända tomten i kvarteret Johanna i Göteborg reser sig nu ett nytt stenpalats i art deco-stil, klätt i Ekebergsmarmor och med en imponerande inredning i samma sten.

TEXT: **PETER WILLEBRAND**

FOTO: PAULO DUELL

Redan vid entrén möts besökaren av en imponerad stentrappa i Ekebergsmarmor, med infällda steg i den mörkare Brännlyckan som markerar nivågraderingar.

FOTO: KUNGÄLV NATURSTEN

Marmor är tillsammans med ek och tegel genomgående material i projektet.

”Vi har arbetat i samklang med den befintliga arkitekturen och spelat med strängarna som redan fanns på plats.”

modernt anpassade arbetsplatser och affärslokaler.

Alla inblandade har under resans gång vittnat om projektets komplexitet med ett tillhörande krav på en minutstyrd logistik som påverkar den tätbefolkade omgivningen, handeln och tillhörande kollektivtrafik.

Förenklat innebär projektet att fem byggnader från lika många epoker, från tidigt 1800-tal till modern tid, förenas genom till- och påbyggnader. En av dem är Johannes Olivegrens byggnad från 70-talet i korsningen Östra Larmgatan och Södra Hamngatan.

EN HELT NY byggnad har nyuppförts på den så kallade ”Johanna-tomten” som stått tom efter en brand på Södra Hamngatan år 2005.

– Så länge tomten stod obebyggd fungerade den som en port för transporter in och ut från hela bygget, säger Josef Eder arkitekt vid General Architecture, som för snart åtta år sedan vann uppdraget att rita om hela kvarteret.

Trots ombyggnationens omfattning gick processen med detaljplanen mycket snabbt, betonar han.

– Vi har arbetat i samklang med den befintliga arkitekturen och spelat med strängarna som redan fanns på plats. Där vi adderat skapas en ny helhet, med en mångfald av nya uttryck. Konstruktionen har till stor del bevarats men förstärkts för att bära de nya våningsplanen. Delar av fasaden har också fått en ny beklädnad.

I korsningen Fredsgatan och Drottninggatan har en tegelbyggnad uppförts, med välvda bågar som ramar in bottenplanet, medan fasaden i korsningen

Ombyggnationen av kvarteret Johanna i centrala Göteborg har knappast undgått någon av stadens invånare. Om- och nybyggnationerna sker mitt i stadens hjärta, ett stenkast från Centralstationen och omfattar totalt cirka 44 000 kvadratmeter, varav ungefär hälften utgörs av nybyggda ytor.

Det som beskrivits som ett av Hufvudstadens största projekt någonsin har pågått sedan 2021 och senare i höst ska merparten av de nya hyresgästerna vara på plats. Då blir det förhoppningsvis också ”business as usual” för göteborgarna – men med ett större utbud av både

Detaljarbetena i Ekebergsmarmor vittnar om den höga hantverksnivån.

▶ Östra Larmgatan och Drottninggatan klätts i grönt glaserat tegel.

Men den mest iögonfallande förändringen för den flanerande göteborgaren i kvarteret är förmodligen den nya byggnaden som nu likt en fågel Fenix bokstavligen skjuter upp från den brända tomten. Den har fått ett helt eget uttryck jämfört med sina tegelklädda grannar. Klädd i ljus Ekebergsmarmor reser sig byggnaden som ett stenpalats i en art deco-stil som skulle kunna vara hämtat från 20-talets New York. Kanske utgör den också en gestaltningsmässig länk som binder samman 1800-talet med Olivegrens lite strama 70-talsbrutalism. Den blygs i alla fall inte, och med sitt imponerande uttryck ska den också markera en av kvarterets två huvudentréer.

– Vi har genom åren byggt upp en god kunskap om hur Ekebergsmarmor kommer till sin rätt, den har ju även blivit något av en signatursten för Hufvudstaden. Vi ritade även om- och påbyggnaden av kvartet Skären i Biblioteksstaden i Stockholm, som med sin

Med en fasad i Ekebergsmarmor reser sig den nya byggnaden som ett stenpalats i art deco-stil.

fasad av lågerhuggen Ekebergsmarmor. stod färdig för sju år sedan.

Erfarenheterna och kunskapen från tidigare projekt ger också ett friare och tryggare förhållande till materialet, understryker Josef Eder.

– Vi vet att det är möjligt att åstadkomma stenarbeten av högsta klass om man är ute i god tid och har tillgång till lika duktiga hantverkare som det här bygget har haft. Resultatet, bland annat i form av pelare, pilastrar och trappor, är fantastiskt.

EKEBERGSMARMORN HÅLLER SAMMAN byggnaden både ut- och invändigt. När man väl passerat entrén möts besökaren direkt av en imponerande och inbjudande trappa i Ekebergsmarmor.

– Den har infällda steg i den mörkare

Brännlyckan som ska markera nivåskillnader.

Men allt är inte marmor. Lokal bohusslänsk granit återfinns i både pelarbaser och socklar.

– På den översta våningen har vi med hjälp av både stenspill och växtlighet skapat en terrass som ska påminna om Bohusläns karga klipplandskap, en plats för perspektiv och eftertanke. ■

Projekt: Kvarteret Johanna
Beställare: Hufvudstaden
Arkitekt: General Architecture
Stenentreprenad: Kungälv's natursten m fl.
Stenleverantör: Borghamnsten, Borghamns stenförädling, Hallindens Granit m fl.